

Frankrijk.

PARIS, den 31sten Januarij.

De *Moniteur* van heden behest een Keizerlijk bevelschrift, waarbij de verdere uitgifte van het ultramontausche dagblad *Univers* verboden wordt. Dit besluit is genomen ingevolge een rapport van den minister van binnenlandsche zaken, waarbij de noodzakelijkheid van dien maatregel betoogd wordt op de volgende gronden. De *Univers* is het dagblad eener kerkelijke partij, wier aanmatigheden meer en meer aandruischen tegen de regten van den staat, en wier onvermoeide pogingen strekken om de Fransche geestelijkheid te overheerschen, de gemoederen der geloovigen te verontrusten, den inwendigen vrede des lands te storen, en de grondslagen te ondermijnen waarop de betrekkingen tusschen de kerk en de burgerlijke maatschappij berusten. De oorlog, die aldus tegen onze aloude nationale overleveringen gevoerd wordt, is voor de godsdienst zelve na-deelig en gevaarlijk; want de Fransche geestelijkheid heeft hare eerbiedige onderwerping, wat het geestelijke betreft, aan den Heiligen Stoel, nooit afgescheiden van de pligten der vaderlandsliefde. De polemiek van de *Univers* vervulde de geestelijkheid zoowel als alle weldenkende burgers met diepe droefheid. De minister herinnert dat de leerstellingen, welke de *Univers* trachtte te doen gelden, geenszins nieuw zijn. De oude Fransche monarchie heeft ze altijd met kracht bestreden, en in dien strijd menigmaal door beroemde bisschoppen ondersteund geworden. De Keizer zal voor zijne voorgangers op den troon niet onderdoen in de zorg om de beginselen te doen eerbiedigen, die door de nationale overleveringen geheiligd zijn.

— In een bijzonder bericht leest men:

De *Univers* had 9500 geabonneerden, voornamelijk onder de geestelijkheid. Het is een zuiver verlies van 500,000 francs voor de eigenaren en de ondergang voor geheel het uitgebreide personeel van een Parijsch dagblad.

Wat den heer Louis Veuillot betreft, de ziel van *l'Univers*, zelfs zijne vijanden kunnen hem den roem niet ontzeggen van een krachtig en oorspronkelijk schrijver te zijn, een man die logisch was tot het uiterste. *l'Univers* is gevallen, maar met roem gevallen voor een overtuiging. Hoe veel bladen in Frankrijk zouden het daarin navolgen? De Regering vernietigt thans hare vroegere werktuigen. Na den 14 Januarij, na den val van *Orym*, werd de heer Veuillot op de Tuilerien onthouden en ter gevolge van een langdurig onderhoud met den Keizer, predikte hij daarna een soort van kruistocht tegen Engeland. Heden wordt hij verbijzeld.

De *Constitutionnel* deelde Maandag met verlof der Regering den rondgaanden brief mede van den Paus aan de Bisschoppen, waarin de raadgevingen des Keizers bepaald worden afgewezen. Deze brief was reeds des Zondags avond zonder de vereischte toestemming door de *Unijers* openbaar gemaakt.

Door den *Constitutionnel* wordt bij deze mededeeling gevoegd, dat Frankrijk, in weerwil der jegens hetzelfde begane onbillijkheid, zoo noodig den Paus te Rome tegen de anarchie zou verdedigen, maar wanneer het wereldlijke gezag van den Paus overal eene crisis zal moeten doortaan, is Frankrijk daarvoor niet verantwoordelijk, aangezien het alles gedaan heeft om zulke te voorkomen.

— In het rondgaand schrijven van den Paus komt hoofdzakelijk het volgende voor:

„Een ieder van u, onwaardige broeders, begrijpt ligtelijk, dat wij gedachtig aan de zeer gewichtige pligten van ons ambt, niet konden zwijgen toen wij zulk een schrijven ontvingen. Alzoo hebben wij ons gehaast hetzelfde onverwijld te beantwoorden, den Keizer met onze apostolische vrijmoedigheid duidelijk en onbewimpeld verklarende dat het ons volstrekt onmogelijk was zijnen raad te volgen omdat zulke onoverkomelijke moeilijkheden zou medebrengen wegens onze waardigheid en die van dezen Heiligen Stoel, wegens ons gewijf karakter en wegens de regten van dien Stoel, welke niet tot het overgoed van eenig koninklijk geslacht maar aan alle katholieken behooren.“ Tevens verklaarden wij: „dat door ons niet kon worden afgezien, wat ons niet toebehoorde, en dat de overwinning, welke naar de Keizers raad aan de oproerlingen van de Romagna zou te beurt vallen, voor de in- en uitlandsche woelgeesten van andere provincien eene aanporing tot dezelfde handelwijze zou zijn, als zij zagen dat multen succes hadden.“

Verder hebben wij den Keizer onder anderen voorgedragen „dat wij de Romagna niet zouden kunnen afstaan zonder plegtige

beden, waardoor wij gebonden zijn, te schenden, zonder klagen en oproeringen in de overige provinciën van ons grondgebied te verwekken, zonder onrecht aan alle katholieken te doen, zonder eenen schok toe te brengen niet alleen aan de regten van Italiaansche vorsten welke onregmatig van hun grondgebied beroofd zijn geworden, maar ook aan de regten van alle vorsten der christenheid, welke de invoering van zekere hoogst verderfelijke beginselen niet met onverschillige oogen zouden kunnen aanzien.“

„Ook hebben wij niet nagelaten aan te merken: „dat aan Zijne Majesteit niet onbekend was, door welke lieden, met welke geldelijke en anders ondersteuning de jongste oproerige voorvallen te Bologna, Ravenna en in andere steden voorbereid waren en plaats gehad hadden, terwijl de groote meerderheid der bevolking bij die oproeringen, welke zij geenszins goedkeurde, als verbaasd en onthutst toezag en niet de minste reiging betoonde om het voorbeeld dier lieden te volgen.“

„En daar de doorluchtige Keizer wegens de in die gewesten herhaaldelijk gestichte oproeren meende dat wij dezelve moesten afstaan, zoo hebben wij geantwoord met de hier wel te pas komende aanmerking, dat deze redenering te veel en dus niets bewees, daar gelijkaartige bewegingen in Europeesche staten en elders zeer dikwerf voorgevallen zijn, en een ieder inziet dat daarin geen afdoende grond voor eene vermindering van grondgebied gelegen is.“

„Ook hebben wij niet verzuimd den Keizer aan te wijzen, dat zijn laatste brief geheel verschilde van den eersten, dien hij voor den Italiaanschen oorlog aan ons geschreven had, en welke ons troost en geene droefenis aanbragt. Daar echter zekere gezegden van het keizerlijke schrijven ons deden vreezen, dat de Romagna reeds als afgescheiden van ons pauselijk grondgebied moest beschouwd worden, zoo hebben wij van Zijne Majesteit uit naam der kerk verzocht, dat hij ook uit besef van zijn eigen belang en uit deze onze vrees geheel zou doen verdwijnen. En met die vaderlijke teederheid, waarmede wij voor aller eeuwige behoudenis behoeven te zorgen, hebben wij hem herinnerd, dat een ieder eenmaal voor den rechterstoel van Christus zich zal moeten verantwoorden en een streng oordeel zal moeten ondergaan, en dat alzoo een iegelijk ijverig streven moet opdat hij de uitwerking van de goddelijke barmhertigheid niet dan die van de goddelijke gerechtigheid ondervinde.“

Prinses Stephanie Louise Adrienne, die, zoo als de telegraaf meldt, den 29 Januarij jl. te Nizza overleed, was den 28 Augustus 1789 geboren, werd door Keizer Napoleon I als dochter aangenomen, huwde den 8 April 1806 den Groothertog Karel van Baden, was sedert 8 December 1818 weduwe en laat twee dochters na, namelijk de Vorstin Josephine van Hohenzollern en de Hertogin Maria van Hamilton.

Bij een besluit van Keizer Napoleon van den 25sten dazer is de heer Lescarbault tot ridder der orde van het Legioen van Eer benoemd. Dit is geschied op eene voordragt van den minister van onderwijs en eeredienst, welke te gelijk met de benoeming in den *Moniteur* is geplaatst en het volgende inhoudt: „De kennis van het planeetstelsel heeft dezer dagen eene belangrijke vordering gemaakt. In September 1859 werd door den heer Le Verrier, den voortreffelijken bestuurder der Parijsche sterrewacht, bij de Akademie van Wetenschappen met stellige berekeningen bewezen dat er nabij de zon sterren moesten bestaan welke nog niet ontdekt waren. Deze bewijsovering gaf den sleutel tot verklaring der schijnbare onregelmatigheden, welke in de bewegingen van de aarde en van Mercurius waren opgemerkt. Het was de taak der waarnemers, de feiten nader te bepalen; door den heer Le Verrier werd aan de sterrekundigen naauwkeurige beschouwing der op de oppervlakte der zon zich vertoonende verschijnselen aanbevolen.“

Op het einde der maand December jl. ontving de heer Le Verrier eenen brief, gedagteekend uit een klein vlek van het departement Eure-et-Loir; doctör Lescarbault, geneesheer te Orgères, deelde hem daarin mede, dat hij den 26sten Maart te voren eene planeet over de schijf der zon had zien gaan. De heer Le Verrier begaf zich terstond naar Orgères; hij onderzocht aldaar de door den heer Lescarbault gebrachte werktuigen, liet zich door hem bewijzen voorleggen en inlichtingen geven en kon zich van de waarde der op den 26sten Maart gedane waarnemingen overtuigen.

Deze uitkomsten zijn door den heer Le Verrier ter vergadering der Akademie van Wetenschappen gebragt in hare zitting van den 2den

— In goed onderrigte kringen te Berlijn hoort men verzekeren, dat de schikking wegens den afstand van Savoye reeds vóór het begin van den Italiaanschen oorlog tussehen Frankrijk en Sardinië beraamd was, voor het geval dat men er in slagen mogt om Oostenrijk geheel uit Italië te verdringen. Volgens die schikking zouden ook de Savooische provinciën Chablais, Faucigenx en Genevois geheel aan Zwitserland worden afgestaan.

— De hoogleeraar dr. Ernst Moritz Arndt, wiens 90ste verjaardag op den tweeden Kersdag eene zoo algemeene geestdrift in Deutschland wekte, is Zondag middag, na kortstondige krankheid, zacht ontslapen. Ongetwijfeld hebben de vermoeienis en overspanning op en na zijnen genoemden feestdag de afnemng zijner krachten bespoedigd. Daar hij gemeend had al de hem toegezonden gelukwenschingen een voor een te moeten beantwoorden, had hij in de vier laatste weken ver over de honderd brieven van dankbetuiging geschreven.

Engeland.

LONDEN, den 29sten Januarij.

De kanselier der schatkist heeft aan het Lagerhuis medegedeeld dat hij in deszelfs zitting van den 6den Februarij aanstaande het budget over het weldra beginnende dienstjaar zou voordragen en tevens de goedkeuring der vergadering op het met Frankrijk gesloten handelsverdrag zou vragen; hij achtte dienstig deze beide onderwerpen te gelijk in behandeling te brengen, dewijl de bepalingen van het verdrag aanmerkelijken invloed op de inkomsten der schatkist zouden hebben.

Bij deze gelegenheid gaf een lid de vrees te kennen dat het bondgenootschap tussehen Engeland en Frankrijk te naauw zou worden. Hierop antwoordde de kanselier der schatkist, dat zulks onmogelijk was. „Het is — zeide hij — wegens den aard der zaken en wegens de gesteldheid van de twee landen en van Europa schier eene onmogelijkheid dat Frankrijk en Engeland zich tot andere dan loffelijke en voor het menschedom heilrijke doeleinden vereenigen. Ik en mijne ambtgenooten, wijs wenschen steeds naauwer aaneensluiting van Frankrijk en Engeland, ook om reden dat dit bondgenootschap geenerlei vijandige of nadeelige strekking voor andere staten heeft.”

Hij deelde verder mede, dat voor het uitwisselen der ratificatiën van het handelsverdrag tussehen Engeland en Frankrijk de ongemeen korte tijd van tien dagen is bepaald.

— Z. K. H. de Prins van Oranje is uit Parijs alhier aankomen. Den 27sten heeft hij het Britsch Museum in oogenschouw genomen. Z. K. H. heeft eene uitnoodiging ontvangen om de volgende dagen bij het Hof op Windsor te komen doorebrengen.

De komst des Prinsen van Oranje in Engeland en zijn bezoek te Windsor hebben het vroeger gerucht wegens een voorgenomen huwelijk van dien Prins met Prinses Alice, tweede dochter van H. M. en den Prins-Gemaal, doen herleven, en sommigen verzekeren zelfs dat het binnen een niet zeer lang tijdsverloop zal voltrokken worden. Ook was het in onze hoogere kringen de aandacht dat aan het Berlijner Hof groote toebereidselen gemaakt worden om eene eigene hofhouding voor Prinses Alexandrine van Pruissen, dochter van Prins Albert en Prinses Marianne der Nederlanden te vestigen, en knoopt men daaraan het gerucht eener echtverbintenis tussehen die bijna achttienjarige Vorstin en den Prins van Wallis.

— De werktuigen tot omwerking en herstelling van Armstrongkanonnen te Woolwich hebben reeds eene zoodanige uitbreiding verkregen dat er van nu af niet slechts 20, maar 45 wekelijks afgeleverd kunnen worden, en dat, terwijl tot hiertoe alleen 12ponders gegoten zijn, van nu af ook met de vervaardiging van 25ponders kan worden aangevangen.

— Het agentschap Reuter heeft eene depeche uit Bombay ontvangen, gedagteekend 19 Januarij. Volgens deze depeche hebben de Engelsche troepen de Waghurs verslagen en daarbij een verlies geleden van 56 man aan dooden en gekwetsten.

De Indische Regering nam maatregelen om 12000 man Europeesche troepen en 8000 Cipayers naar China over te voeren.

In de zitting van het Lagerhuis van Maandag avond heeft lord Russell op eene vraag van den heer Disraeli geantwoord dat zekere mededeelingen (betrekkelijk den afstand van Savoye aan Frankrijk) waarop de minister lord Granville in het Hoogerhuis had gezinspeeld, in de maand Julij des vorigen jaars hadden plaats gehad, en wel ten gevolge van openingen welke in Zwitserland aan lord Cowley door een vreemd minister gedaan waren. Op het verlangen naar mededeeling van de daartoe betrekkelijke bescheiden, heeft lord Russell geantwoord, dat het nadere overweging vorderde, of aan dat verlangen zonder nadeel voor de dienst zou kunnen worden voldaan.

De minister Gladstone heeft voorts aangekondigd dat hij aanstaanden Maandag het budget indienen en voorstellen betrekkelijk het handelsverdrag met Frankrijk doen zou.

Nederlanden.

BREDA, den 1sten Februarij.

Openbare Vergadering van den Gemeenteraad te Breda, van den 28. Januarij 1860.

Tegenwoordig de heeren: Van der Burgh, van de Goorbergh, van Alphen, de Man, van der Hoeven, Ingenhoux, Rens, van Mens, Loonen, Kuppens, Gulje, de Roy en Mastboom, Voorzitter.

Goedkeuring der Notulen van 14 Januarij 1860.

A. Wordt medegedeeld eene missive van den heer Kolonel Komman-

— Te Chambéry is ll. Zondag eene talrijke volksmenigte, in plegtigen optocht en met vaandels aan het hoofd, naar het paleis getrokken. Eene bezending van 24 personen uit de menigte heeft aldaar bij den gouverneur eene audientie gevraagd, en, bij hem toegelaten zijnde, aan dien ambtman de betuiging overgebracht van de trouw van de groote meerderheid der bevolking aan den Koning en de dynastie, tevens inlichting verzoekende omtrent de loopende geruchten aangaande eenen afstand van Savoye aan Frankrijk. De gouverneur heeft daarop geantwoord met dankbetuigingen voor deze demonstratie, en er bijgevoegd, dat de regering nooit het voornemen gekoesterd had om Savoye af te staan. Deze verklaring werd door de bezending aan het volk overgebracht en veroorzaakte groote geestdrift. Onder het gejuich van *Leve den Koning! leve het Huis van Savoye!* ging de menigte in volmaakte orde uiteen.

Volgens bericht uit Turijn is het nu zeker, dat de generaal Fanti, de nieuwe minister van oorlog in Sardinië, ook het hoofd van de krijgsmagt der vereenigde landen van Midden-Italië zal blijven, zoodat de vereeniging van Midden-Italië met Sardinië in het militaire opzicht gereed kan worden reeds tot stand gekomen te zijn. Dit is zonder dadelijke tusschenkomst van het Sardinishe gouvernement geschied: immers de heer Fanti is, na zijne benoeming tot minister van oorlog in Sardinië te hebben aangenomen, door de regering van Toskane en door die van het Emiliaansche bevestigd in zijne vroeger aanvaarde betrekking van opperbevelhebber der Midden-Italiaansche troepen; en hiertegen zijn van Sardinië's zijde geene bedenkingen ingebracht.

— De Sardinishe minister van buitenlandsche zaken heeft den 27sten dezer eene circulaire betrekkelijk de zaak van Midden-Italië aan de Sardinishe gezantschappen gerigt. De heer Cavour zegt daarin, dat de bevolking van Midden-Italië met vertrouwen hare zaak aan de beslissing van het congres had onderworpen, maar dat eerst de bijeenkomst van het congres verdaagd is, en dat daarop verscheiden gebeurtenissen zijn gevolgd, welke gewigtigen invloed op den staat der zaken hebben gehad. Zulke gebeurtenissen waren, de verschijning der brochure *le Pape et le Congres*, wier gewigt men niet kan miskennen, al laat men ook haren oorsprong in het midden; verder de brief van Keizer Napoleon aan den Paus, waarin de afstand van de Romagna wordt aangeraden; de froomrede waarmede de zitting van het Britsche Parlement geopend is, en de vervolgens door lord Palmerston in het Huis der Gemeenten gehouden redevoering. Al die feiten, bewijzen naar het oordeel van den heer Cavour, dat herstelling der omvergeworpen regeringen in Midden-Italië onmogelijk is, terwijl het aan den anderen kant zeker is, dat het congres vooreerst niet zal bijeenkomen.

In dezen staat van zaken is het, volgens de circulaire, voor de regeringen van Midden-Italië volstrekt pligt te voldoen aan de regmatige wenschen der bevolking harer landen, welke door hare waardige houding alom in Europa bewondering en verbazing heeft gewekt. Dienovereenkomstig hebben de regeringen van haren kant aan den wensch der bevolking aanvankelijk voldoening gegeven door de Sardinishe constitutie en de Sardinishe kieswet in te voeren.

Zich voor het oogenblik tot de aanwijzing dier feiten bepalende behelst de heer Cavour met te verklaren, dat hij nooit vergeten zal wat hij voor Europa's rust en Italië's bevrediging verplicht is te doen.

Parijs, 31 Januarij. De *Moniteur* van heden behelst een artikel waarin de dagbladen tot gematigdheid worden aangemaand. Het gouvernement, zegt dat blad, heeft dikwerf de bitterheid betreurd van het twistgeschrift over kerkelijke en godsdienstige aangelegenheden. Na de onderdrukking van het dagblad *L'Union*, welks hevige toon tot antwoorden op gelijken toon uitlokte, vervalt alle aanleiding, maar ook alle verontschuldiging voor zulk eene polemiek. De geheele drukpers zal beseffen, dat onderwerpen van ernstigen aard met die kalmte en gematigdheid moeten behandeld worden, welke het belang van den openbaren vrede en de aan de godsdienst verschuldigde eerbied vorderen.

Duitschland.

FRANKFORT, den 30sten Januarij.

Zondag werd te Berlijn het jaarlijksch Kroonings- en Ordefeest in het Koninklijk slot gehouden en een zeer groot aantal ridderorden en eereteekenen verleend. Tot degenen welke de Roode Adelaars-orde 2de klasse met de ster ontvingen behoorde nu ook de geheimregeringsraad en hoogleeraar aan de Universiteit te Berlijn, dr. P. von Raumer, welke beroemde geschiedschrijver bij vroegere gelegenheden blijkbaar met opzet was voorbijgegaan. Bij de godsdienstoefening in de slotkapel werd de leerrede door den opperhof- en domprediker dr. Strausz gehouden. De feestdag eindigde met een grooten maaltijd in de witte zaal, de beeldengalerij en de aangrenzende vertrekken, aan welken disch de Prins Regent, in naam des Konings, den drank op het welzijn der nieuwe ridders en verkrijgers van eereteekenen instelde, waarna een groot court in de ridderzaal gehouden werd.

— Daar in den laatsten tijd door buitenlandsche dagbladen onjuiste opgaven omtrent de staatsschuld van Rusland zijn verspreid, heeft het Russische gouvernement naauwkeurig onderzoek dienaangaande ingesteld en ten gevolge daarvan op officiële wijze bekend gemaakt dat de staatsschuld des rijks, gevestigde en vlottende te zamen genomen, thans 1,463,000,534 roebels in kapitaal bedraagt.

dant van 6de reg. inf., houdende dankbetuiging voor de bij besluit dezer vergadering verleende verhoging van den hoofdelijken omloop dezer gemeente van de militairen beneden den rang van officier. — Voor informatie.

B. Ten gevolge daartoe ingediend adres, is besloten: de huur van den Kelder achter het huis het Liggend Hert, aan den heer A. J. Bouwens, weder voor drie jaren tegen f 20 'sjaars te verlengen, onder goedkeuring van Gedeep. Staten.

C. Adres van J. Meijers, niet herbenoemd ambtenaar der Plaatselijke Belastingen, verzoekende pensioen of tegemoetkoming. — Gelet dat er geene termen bestaan om aan hem ten laste der gemeente, pensioen of tegemoetkoming te verleen, is besloten het adres zoo als het is liggende, buiten aanmerking te houden.

D. Mededeeling van het Proces-verbaal der driemaandelijksche Kas-opneming. — Na inlichting door den Voorzitter voor informatie.

E. Ten gevolge voorstel van de Gas-commissie is besloten, de prijzen van de verbruikt wordende Gas te verminderen, en die vast te stellen als volgt:

Voor de eerste 20000 kub. Eng. vt. f 3,—	per 1000 kub. Eng. voet.
van 20000—50000 id.	» 4,50
boven 50000 id.	» 4,—

— De heer Sander, tegen wiens herbenoeming tot lid der Kamer bezwaren schenen te rijzen, wegens eene onregelmatigheid bij de verkiezing plaats gegrepen, heeft voor zijne herbenoeming bedankt, omdat de leden van het gerechtshof, waarvan hij lid is geworden, zich tegen de aanneming verklaard hebben.

— Naar men verneemt heeft Z. Exc. de minister van oorlog bepaald, dat tot vader order burgers, vroeger gediend hebbende personen, wanneer zij een zeer goed gedrag zijn en overigens de vereischte geschiktheid bezitten, hij het wapen der marechaussée, als marechaussée te voet, onder vrijstelling van borgtocht kunnen worden aangenomen, en de lengte als minimum bepaald op 1,634 in plaats van 1,674 el.

— De 1ste luits, A. J. W. van der Schrieck, F. von Jeetze en J. N. A. baron Taets van Amerongen, door Z. M. van het reg. grenadiers en jagers bij den generalen staf overgeplaatst, zijn bij de militaire verkenningen te Arnhem gedetacheerd geworden.

— Door den heer J. J. van Kerkwijk, is vervaardigd en door de gebr. J. en H. van Lingenhuysen, te 's Hage, op steen gebragt en uitgegeven eene *Staatkundige Kaart van Nederland*, waarop o. a. zijn aangewezen de kiesdistricten voor de leden der Staten-Generaal en der Provinciale Staten; de census der kiezers; het aantal kiezers en inwoners in elke gemeente en in elk kiesdistrict; het aantal leden der Staten-Generaal en der Provinciale Staten, die in elk district moeten gekozen worden, enz.

— Met zekerheid verneemt men thans, dat de nieuwe stoombootdienst tusschen het Capelsche Veer en Rotterdam, vice-versa, in de half van Febr. e. k. geregeld in werking zal komen en dat de vrachtprijzen zoo wel voor passagiers als voor goederen zeer billijk zullen gesteld zijn.

— Uit Dordrecht schrijft men van 26 Januarij:

„Naar men verneemt is in den afgelopen nacht, uit de postkar komende van Breda, terwijl deze voor het Postkantoor te Dordrecht stond, en de postknecht zich een oogenblik voor dienstzaken op het kantoor bevond, een brand ontvreesd, hetwelk onder in de kist geplaatst en onder het schootkleed weggeborgen was, waarvan de inhoud onbekend is.”

— Uit 's Hertogenbosch schrijft men van den 30 Januarij: „Zaterdag avond ten 8 1/2 ure werd ten huize van den heer Richot de Espinasse door een vermondend onbekende eene spanen doos bezorgd, ongeveer 2 palm lang en 1 palm breed, en aan de meid met name Antje Verhoeck afgegeven, met de boodschap: „Het compliment van jufvrouw Meijer.” Naar binnengaande rook zij eene brandvlucht, en ontsteld gaf zij de doos aan den huisknecht over, die bemerkte dat daaraan van buiten eene brandende lont was aangebragt, in gemeenschap met het binnenste der doos, zijne eerste beweging was om de lont, die misschien nog slechts eene minuut had te branden, om het doel te treffen, er af te slaan; hij opende daarop de doos en vond daarin een blikken koker en buskruid en stukken van steenen, daarom gadelijck naar de politie daarvan kennis gegeven. Oogenblikkelijk begaf zich de heer officier van justitie Mr. R. Twiss, gevolgd door den commissaris van politie en den inspecteur derwaarts; de blikken koker werd geopend en bevonden gevuld te zijn met buskruid en scherven van glas, bij onderzoek bleek dat van boven een gat was aangebragt dat correspondeerde met het gat der doos, waardoor tot in den koker de reeds bijna verbrande lont was loopende. De heer officier van justitie en de heer commissaris van politie begonnen onmiddellijk de dienst-meld in verhoor te nemen; daaruit bleek, dat zij verkeerd had met zekeren van beroep metselaar, dat zij dezen had afgezegd en kort daarna een brief ontving in dichtmaat, waarin werd gezegd: „dat de gewezen minnaar zulk een wreken.” Onmiddellijk werd bij den bedoelden persoon huiszoeking gedaan en bij hem buskruid en twee pistolen met dubbele loop en andere verdachte zaken bevonden; hij bleef echter kalm en bedaard onder zijne arrestatie en in het verhoor de misdaad volstandig ont-kennen, die zoo gelukkig mislukte. Van den beginne af tot gisteren avond is de heer Mr. Twiss, met de instructie bezig geweest. S. werd voorloopig ontslagen.

— Uit Bergen op Zoom schrijft men: „Gepasseerden Vrijdag morgen verloor de huisvrouw J. A. T. op eene noodlottige wijze het leven. Zij had zich in hare woning afkeer naar den zolder begeven tot het afhalen van een raagshoofd, en daarmede willende afkomen, stürte zij van de bovenste trappen naar beneden, en gadelijck den geest. Als goede huismoeder bekend, had de brave vrouw slechts weinige dagen geleden, het kraankindje harer overledene dochter, liefderijk opgenomen en verpleegd.

— Uit Curago wordt onder dagteekening, van den 14den December geschreven: „De ziekte onder de militairen duurt hier voort en verdert dagelijks offers. Reeds velen zijn ten grave gedaeld, en onder dezen de kap. der artillerie Abel, de officier van gezondheid Lookhorst, de majoor Seyffert, enz. Den 12den is ook eene der zusters van liefdadigheid bezweken.

„De Vesuvius, die onlangs uit Europa afhier aankwam, is naar het eiland Bonaire gestevend, om aldaar ten anker te blijven, zoolang de gele koorts hier voortduurt. Dat schip is niet eens in de haven gekomen. Spoedig wordt hier de *Heldin* verwacht, met troepen. Om deze manschap te sparen, zal dat vaartuig ook niet binnenvallen, maar in de Caracasbaai gaan liggen, om de manschappen aldaar te doen debarkeren. Voor den op dat vaartuig zich bevindenden luit. Seyffert zal de aankomst meer dan treurig zijn, daar hij zijn vader mist en hij zijne betrekkingen allen aan de ziekte lijdende zal onttrekken.

— De jongste per overlandmail uit Batavia ontvangen berichten loopen tot 7 December II.

Nadat de telegraaflijn van Singapore op Batavia, den 24 Nov. met de *Bahiana*, vergezeld van de oorlogsstoomboot *Merapi* te Batavia was aangekomen, heeft de gouv.-gen. van N. O. Indië dadelijk eene dépêche naar den gouv. van Prince of Wales Island, Singapore en Malakka gezonden, om hem met de telegraaf-verbinding geluk te wenschen, daarbij voegende, dat hij hoopte, dat hij niet alleen strekken mogt tot bevordering der stoffelijke belangen der Britsche en Nederl. bezittingen in den Ind. Archipel, maar dat zij ook bijdragen zou tot versterking der vriendschappelijke betrekkingen, welke tusschen deze bezittingen zoo gelukkig bestaat.” — Den 25 is een soortgelijk telegram van kolonel Cananagh als antwoord bekomen. Sinds dien tijd is de telegraaf-verbinding slechts een oogenblik verstoord geweest.

De handel te Batavia heeft de daargestelling van de telegraaflijn met groote belangstelling gevierd; een groot aantal handelaren van allerlei volkstem is op de *Java de Bahiana* te gemoet gestoomd, en heeft daar aan den heer Groll zijne innige sympathie met het leggen van de lijn medegedeeld. De *Bahiana* was met luid gejuich begroet; dadelijk heeft men eene dépêche aan de handelaren van Singapore geseind, om met de versnelde gemeenschap elkaar hartelijk geluk te wenschen.

— Na de in vorige maanden ondervonden nederlagen, waagden zich de Boniren niet meer aan nieuwe invallen of vroeplingen in de Noorder-districten. De positie te Semangi werd daarom door onze troepen verlaten, die naar Maros terugkeerden, terwijl een gedeelte der militaire magt uit de Noorder-districten naar Makassar terugkeerde.

Het aanwezen van militaire magt en van eenen gouvernements ambte-naar in Tanette tot steun van de leenvorstin in de handhaving van haar gezag, was bij voortdurend van heilzamen invloed op den stand van zaken in dat leenrijkje.

Op den 24 October zijn de koning en de rijksgrooten van Goa met de gebruikelijke plegtigheden ten gouvernements huize te Makassar officieel ontvangen tot het aanbieden van gelukwenschen bij de aanwinst van het bestuur door den nieuwen gouverneur. Bij afsluiting van de koning vele betuigingen af van trouw en verkieftheid aan het gouver-nement.

Zijne Exc. de luit.-gen. kommandant der 2de Bonische expeditie is den 2 Nov. te Makassar aangekomen en heeft den volgenden dag het kommando over de troepen en het kommissariaat over de politieke aange-legenheden overgenomen. Den 3 Nov. jl. zijn te Bonikara de eerste expeditie-troepen aangekomen en wel het 1ste bat. van Samarang. Deze troepen hebben een buitengewoon gunstige reis gehad. Om de operaties te beginnen werd den 12 Nov. slechts gewacht op het oorlogs-stoomschip *Gedeh*, dat elk oogenblik kon aankomen en als sleper niet gemist kon worden. — De *Medusa* was den 2 Nov. van Bonikara naar Makassar teruggekeerd; daar het fort niet door de Boniren was aangevallen, was de ondersteuning der boot voor het fort niet noodig geweest.

— In den avond van den 25 September is een schok van aardbeving gevoeld, welke zoo hevig was, dat zij den Indral nabakte, alsof eene on-wederstaanbare kracht de eilanden grootscheels van de plaats wilde doen veranderen. De zee stootte daarbij met een vreeselijk geweld tegen het zuidelijke strand van Banda Neira op, om vervolgens weder zachtelijks tot haren gewonen stand terug te keeren. Deze schok heeft evenwel geene schade aangerigt.

KANTONGEREGET.

Op 24 Januarij 1860 zijn door den heer Kantongereget te Breda vervoerd: Zes personen wegens enkelen diefstal van hout of gewassen blaadjes, tot gevangenisstraf van 3 tot 8 dagen; en

Twee personen wegens het door de gemeente Breda vervoeren van beer voor half elf ure des avonds tusschen 15 September en 1 Mei, en daarenboven gedeeltelijk in niet waterdichte tonnen of kisten, de eene tot vijf en de andere tot twaalf boeten, elk groot f 5, of gevangenisstraf van 3 dagen.

SPOORWEG ANTWERPEN-ROTTERDAM.

Vertrek van Rotterdam 10 u. 15 m.; 3 u.

• Dordrecht naar Rotterdam 10 u. 40 m.; 3 u. 20 m.

• Breda naar Antwerpen en Rotterdam 6 u. 50 m.

12 u. 35 m.; 4 u. 20 m. (het laatste alleen naar Antwerpen en Moerdijk).

• Antwerpen naar Breda en Rotterdam 12 u. 20 m.; 5 u. 25 m. (het laatste alleen naar Breda en Moerdijk).

